

Universiteit Leiden

Persbericht 2 november 2009

Rijk vorstengraf uit de prehistorie

Honderden minuscule bronzen voorwerpen hebben archeologen van de Universiteit Leiden gevonden in het ongewoon rijke graf van een prehistorische vorst. Het graf ligt ten zuiden van Oss onder een van de grootste grafheuvels van Nederland. Een jonge vorst is hier 2600 jaar geleden midden in een uniek en uitgestrekt ritueel landschap uit de late prehistorie met veel uiterlijk vertoon begraven. Donderdag 5 november worden in Museum Jan Cunen in Oss de vondsten gepresenteerd.

CSI

De vondsten zijn uniek en de CSI-achtige wijze van onderzoek is dat ook. De resten zijn niet ter plaatse opgegraven, maar het graf is in blokken gelicht. De archeologen van de Universiteit Leiden en restauratoren van Restaura hebben de blokken vervolgens in een laboratorium onderzocht. Door middel van röntgenonderzoek vonden ze maar liefst 525 minuscule en zeer fragiele bronzen voorwerpen die normaal gesproken vrijwel niet te bergen zouden zijn. Een voor een zijn de voorwerpen uitgerepareerd en geconserveerd. Zo konden ze de details van een prehistorische begrafenis uit de vroege ijzertijd reconstrueren zoals dat maar zelden lukt.

Prehistorische begrafenis

Van eikenhout bouwde men een grote brandstapel, na eerst op een hoger gelegen punt in het landschap de begroeiing weggehaald te hebben. Met palen markeerden ze een kleine processieweg. Op de brandstapel lag de overledene – een jongeman van tussen de 25 en 40 jaar – samen met de rijkelijk met brons en tin beslagen leidsels van een span paarden. Na de crematie ruimden zijn nazaten de processieweg op en bedekten de resten van de brandstapel en het paardentuig met zorgvuldig geschikte heideplaggen. Ze verzamelden zijn stoffelijke resten in een urn die ze tussen de plaggen plaatsten. Uiteindelijk werd de plek een rond grafmonument van bijna 40 m in doorsnee en minstens 1,5 m hoog.

Ritueel landschap

De grafheuvel ligt in een uitgestrekt ritueel landschap waarvan ook het beroemde Vorstengraf van Oss deel uitmaakt. De vorst in dit graf is in 1933 opgegraven. Hij lag onder de grootste grafheuvel van Nederland. De archeologen vermoeden dat er een derde vorst ligt onder een grafheuvel die in 2004 is onderzocht. Opmerkelijk is dat deze kennelijk met een minimalistisch grafritueel is begraven. Het voorkomen van meerdere vorstengraven uit het begin van de ijzertijd is uniek voor Nederland, net als de tientallen meters lange palenrijen die tussen de grafheuvels zijn opgericht en waarvan de functie moeilijk is vast te stellen.

Zevenbergen

De spectaculaire vondst is gedaan langs de A50 bij het verkeersknooppunt Oss-Paalgraven, in een gebied dat van oudsher wordt aangeduid als Zevenbergen. De grafheuvels die liggen ingeklemd tussen snelwegen, zijn na het onderzoek gerestaureerd. In de nabije toekomst wordt het unieke stukje prehistorisch landschap ontsloten voor bezoekers.

Presentatie

Donderdag 5 november wordt in Museum Jan Cunen een tentoonstelling geopend waarin voor het eerst alle vondsten van Zevenbergen worden gepresenteerd. Tegelijkertijd wordt ook het eerste exemplaar van een publieksboek met het unieke verhaal van Zevenbergen overhandigd aan wethouder Hoeksema van de gemeente Oss.

=====

Niet voor publicatie:

De pers is uitgenodigd om bij de presentatie van het onderzoek en de opening van de tentoonstelling aanwezig te zijn, vanaf 14.00 uur. Na afloop is er de mogelijkheid voor de pers om vragen te stellen en opnamen te maken.

Bij dit persbericht zijn een drietal foto's bijgevoegd. Tevens is er van de opgraving broadcast quality filmmateriaal beschikbaar.

Voor meer informatie:

Drs. R (Richard) Jansen (r.jansen@oss.nl / r.jansen@arch.leidenuniv.nl)

Dr. D.R. (David) Fontijn (d.fontijn@arch.leidenuniv.nl)

www.oss.nl; www.leidenuniv.nl; www.museumjancunen.nl; www.grafheuvels.nl/oss